

הגדה של פסח

סדר פסח בקבוץ

המערכת: אריה בן-גוריון, אברהם אדרת, מיכל ילין,
גדעון אלעד, עוזי שביט, בלה פלד, גליה בר-אור,
מאיר גבעתי

ההגדה עוצבה ברוחה של הגדת יהודה שרת, יגור
1935

איורים: גד אולמן, **מכבש יד:** אפרת פלג

הוצאת הקבוץ המאוחד

מהדורה ראשונה 1985

האביב

היום אתם
יוצאים בחדש

וקיץ היום הזה
לכם לזכרון
וחגתם אותו
חג ליהוה לדורותיכם
חקת עולם תחגגו.
שמור את חדר האביב ועשית

פסח

כי בחדש האביב
הוציאך יהוה אלהיך ממצרים לילה.

הגיע ליל פסח.
הלילה הזה
כל העולם כלו
אומרים בו הלל.
הלילה הזה אוצרות
טללים נפתחים

כי הנה הסתו עבר
הגשם חלף הלך לו.
הנצינים נראו בארץ,
עת הזמיר הגיע
וקול התור
ושמע בארצנו.
התאנה חנטה פניה
והגפנים סמדר
נתנו ריח.

לכה דודי

נצא השדה
נלינה בכפרים.
ושכימה לכרמים,
נראה אם פרחה הגפן,
פתח הסמדר
הנצו הרמונים
שם אתן את-דודי לך.

דודי ירד לגנו

לערוגות הבשם
לרעות בגנים
וללקט שושנים:
אני לדודי ודודי לי,
הרועה בשושנים.

כתנות פסים לבש הגן

וכסות רקמה - מדי דשא,
ומעיל תשבץ עטה כל עץ
ולכל עין הראה פלאו.

כל ציץ חדש לזמן חדש,
יצא שוחק לקראת בואו,
אך לפניהם שושן עבר -
מלך כי על הורם בקסאו.

יצא מבין משמר עליו
וישנה את בגדי כלאו.
מי לא ישתה יינו עליו, -
האיש ההוא ישא חטאו.

גֶּשֶׁם חֶלֶף וּסְתוֹ עֵבֶר
וְהַכֹּל בַּעֲתוֹ נּוֹצֵר

לֵךְ לְשָׁלוֹם גֶּשֶׁם!

דּוֹדָאִים נָתַנוּ רֵיחַ בַּגְּנֹת דּוֹדִים –
וְחִלְמוּ דְּוִיִּים

בֹּא בְּשָׁלוֹם טַל

מֵרֵיחַ מִימֶיךָ וְשִׂאת שְׂפִלִים
וּמִלֵּאוֹ אֶסְמִיךְ

לֵךְ לְשָׁלוֹם גֶּשֶׁם!

נְעִים שְׂמֵחוֹת

וּפְרֵי עֵץ הָדָר עַת יַעֲדֶר

בֹּא בְּשָׁלוֹם טַל

טַל

חֵן לְרִצּוֹת אֶרֶץ,
שִׁיתְנוּ בִּרְכָה בְּדִיצָה,
רֵב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בַּהֲפִרְצָה,
קוֹמֶם עֵיד כֶּה חֲפִצָּה

טַל

צוּה שְׁנֵה טוֹבָה וּמַעֲטָרָה,
פְּרֵי הָאֶרֶץ לְגֵאֹן וּלְתַפְאֶרֶת,
עֵיד כִּסְקָה נֹתֶרֶת,
שִׁיקָה בְּקֶדֶף עֲטָרָה

טַל

יַעֲסִיס צוֹף הָרִים,
טַעַם בְּמֵאדָּךְ מִבְּחָרִים,
חֲנוּנִיךָ חֶלֶץ מִמִּסְגָּרִים,
זִמְרָה נְנַעִים וְקוֹל נָרִים

כּוֹס רֵאשׁוֹנָה
אָבִיב

כּוֹס יֵשׁוּא
לְשֵׁנֵי זִמְרָא וְחֵדְשָׁה
לְמִכְתּוֹת שְׂמִיּוֹם
וּלְתַעֲבוֹת הָאֶרֶץ
בְּפִתּוֹחַ חֵל הַחַרּוֹת

אבי'הסדר מנבית את
המצות ואומר:

תרגום
זו לחם העוני שאכלו
אבותינו בארץ מצרים,
כל רעב יבוא ויאכל.
כל מצר יבוא ויפסת.

לחמא עניא

השתא עבדי,
לשנה הבאה בני-חורין.
השתא אנחנו גאולי ישראל,
לשנה הבאה כל ישראל
בני חורין בארעא דישראל.

* יחץ
מקצע המצה
האמצעית לשניים
ומצניע מחציתה
לאפיקוסן

הקובלה ראשונה:
לוקח הירק
וטובל במי-מלח.

אבי'הסדר, בעמידה:

מוכנ ומזמן

לקיים המצוה
לספר
ביציאת מצרים
יחד עם כל ישראל.

הַלִּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלִּילֹת?

שבֹּכֵל הַלִּילֹת
אֲנִי אוֹכְלִים חֶמֶץ וּמֶצָה.
הַלִּילָה הַזֶּה כָּלוּ **מֶצָה**.

שבֹּכֵל הַלִּילֹת
אֲנִי אוֹכְלִים שָׂאֵר יִרְקוֹת.
הַלִּילָה הַזֶּה **מָרֹר**.

שבֹּכֵל הַלִּילֹת
אֲנִי אֲנִי **מִטְבִּילִין** אֶפְלוּ פַּעַם אַחַת.
הַלִּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פַעֲמִים.

שבֹּכֵל הַלִּילֹת
אֲנִי אוֹכְלִים בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסֻבִּין
הַלִּילָה הַזֶּה כָּלָנוּ **מְסֻבִּין**.

עבדים

היינו
לפרעה

במצרים

ויוציאנו
יהוה אלהינו ממצרים
בִּיד חֲזָקָה.
למען הביא אותנו,
לתת־לנו את הארץ,
אשר נשבע לאבותינו.

וּאִפְלוּ

כלנו חכמים,
כלנו גבונים,
כלנו זקנים,
כלנו יודעים
את התורה
- מצוה עלינו
לספר ביציאת מצרים;

וכל המרבה לספר
ביציאת־מצרים
הרי זה משבח.

עבדים היינו, עתה בני חורין.

מַעֲשֵׂה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר

ורבי יהושע ורבי אלעזר בר עזריה
ורבי עקיבא ורבי טרפון,
שהיו מסבין בבני ברק

והיו מספרים ביציאת מצרים
כל אותו הלילה,
עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם:
רבותינו,
הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

אמר רבי אלעזר בן עזריה:
הרי אני כבן שבעים שנה
ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים כלילות,
עד שדרשה בן זומא. שנאמר,
למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך.
ימי חייך הימים, כל ימי חייך הלילות. וחכמים אומרים:
ימי חייך העולם הזה, כל ימי חייך להביא לימות המשיח.

ליל שמרים הוא ליהוה
לכל בני ישראל לדורותם

רבן גמליאל היה אומר:
כל מי שלא אמר שלשה דברים אלו
בפסח – לא יצא ידי חובתו. ואלו הן:
פֶּסַח מִצָּה וּמָרֹר

בחמישה עשר בניסן
בבית ישראל פסחיים,
ובחמישה עשר בניסן
עתידיהם הם להיגאל
משעבוד מלכויות.
שכך אמר להם משה:
"ליל שמורים הוא ליהוה"
– לילת המסומר משיח
ימי בראשיתו
משומר לנאולה.

(ילד שואל)

פֶּסַח

על שום מה?

התורה:

על שום שפסח הקדוש־ברוך־הוא
על בתי אבותינו במצרים.

(ילד מרים את המצה ושואל)

מִצָּה

זו שאנו אוכלים על שום מה?

התורה:

על שום שלא הספיק בצקם
של אבותינו להחמיץ.

(ילד מרים את המרור ושואל)

מֶרֶר

זה שאנו אוכלים
על שום מה?

התורה:

על שום שמררו המצרים
את חיי אבותינו במצרים.
הטבלת שניות
יקח מרור במרימלח
יאכל מצת על מרורים.

כּוֹרֵךְ

כן עשה הלל בזמן
שבית־המקדש קיים:
היה כורך מצה ומרור
ואוכל ביחד, לקיים:
'על מצות ומרורים יאכלוהו'.

סמלי קצרת־פסח

זרוע - פסח: זכר לקורבן פסח (השה)
מרור: "ומצות על מרורים יאכלוהו" מצמחי המרור
כרפס: ירק לטבילה ראשונה
חרוסת: זכר לטיט בצורתו
ביצה: סמל למורדות
מצה: "ויאמרו... עוגות מצות" - הוא 'לחם העני'

למה נמשלו מצרים למרור?
לומר לך: מה מרור זה
שתחילתו רך וסופו קשה,
אף מצרים תחילתה רכה
וסופה קשה.

והגדת

לבנה:

כנגד ארבעה בנים דברה תורה:

אחד
חכם

ואחד
רשע

ואחד
תם

ואחד
שאינו

יודע לשאל

הנחה:

חכם

מה הוא אומר:

ילד:

מה העדות והחקים והמשפטים אשר
צוה יהוה אלהינו אותנו?

הנחה:

אף אתה אמר לו: בחזק יד הוציאנו
יהוה אלהינו ממצרים מבית עבדים.

יח

רשע

מה הוא אומר:

ילד:

מה העבודה הזאת לכם?
מה הטרח הזה שאתם מטריחים עלינו
בכל שנה ושנה?

הנחה:

לכם ולא לו,

כיון שהוציא את עצמו מן הכלל - כפר בעקר.
- אף אתה אמר לו:
בעבור זה עשה יהוה לי -
לי עשה, לאותו האיש לא עשה.
אלו היה אותו האיש במצרים -
לא היה ראוי להגאל משם לעולם.

אדם
שאינו יודע
לשאל

- את, האם, פתחי לו.
- ארית: למדי הבן מאי עד תי.

את פתח לו תחלה
בני, זכור תזכר,
עבדים היינו במצרים.

החיות
תם

מה הוא אומר:

ילד:

מה זאת?

החיות:

אף אתה למדו הלכות פסח:
שאינו מפטירין אחר הפסח אפיקומן.
שלא יהא עומד מחבורה זו ויקנס
לחבורה אחרת.

אַרְמִי אֲבָד אֲבִי

לפי דעתו של הבן - אביו מלמדו.
מתחיל בגנות ומסיים בשבח.
והודיע מִ"אַרְמִי אֲבָד אֲבִי"
עד שיגמור כל הפרשה.

וַיֵּרֶד מִצְרֵימָה
וַיֵּגֶר שָׁם בְּמַתִּי מַעֲטָה,
וַיְהִי שָׁם לִגְוִי גָדוֹל עָצוֹם וְרַב.
וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ,
וַיִּתְּנוּ עֲלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה.
וַנַּעֲקֶק אֶל יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ.
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת קוֹלָנוּ,
וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינוּ
וְאֶת עֲמַלְנוּ וְאֶת לַחֲצוֹנוּ.
וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם
בְּיָד חֲזָקָה וּבְזֹרֹעַ נְטוּיָה
וּבִמֹּרָא גָדוֹל
וּבִאוֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים.
וַיְבִיאֵנוּ אֶל הַמָּקוֹם הַזֶּה,
וַיִּתֵּן לָנוּ אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת,
אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ.

"אַרְמִי אֲבָד אֲבִי"
למה נקרא אבדו
מלמד שאבדו אבותינו
בין העמים.

פרוש:
ארמי: הוא לבן הארמי.
אבדו: ביקש להאבד
את יעקב אבי.

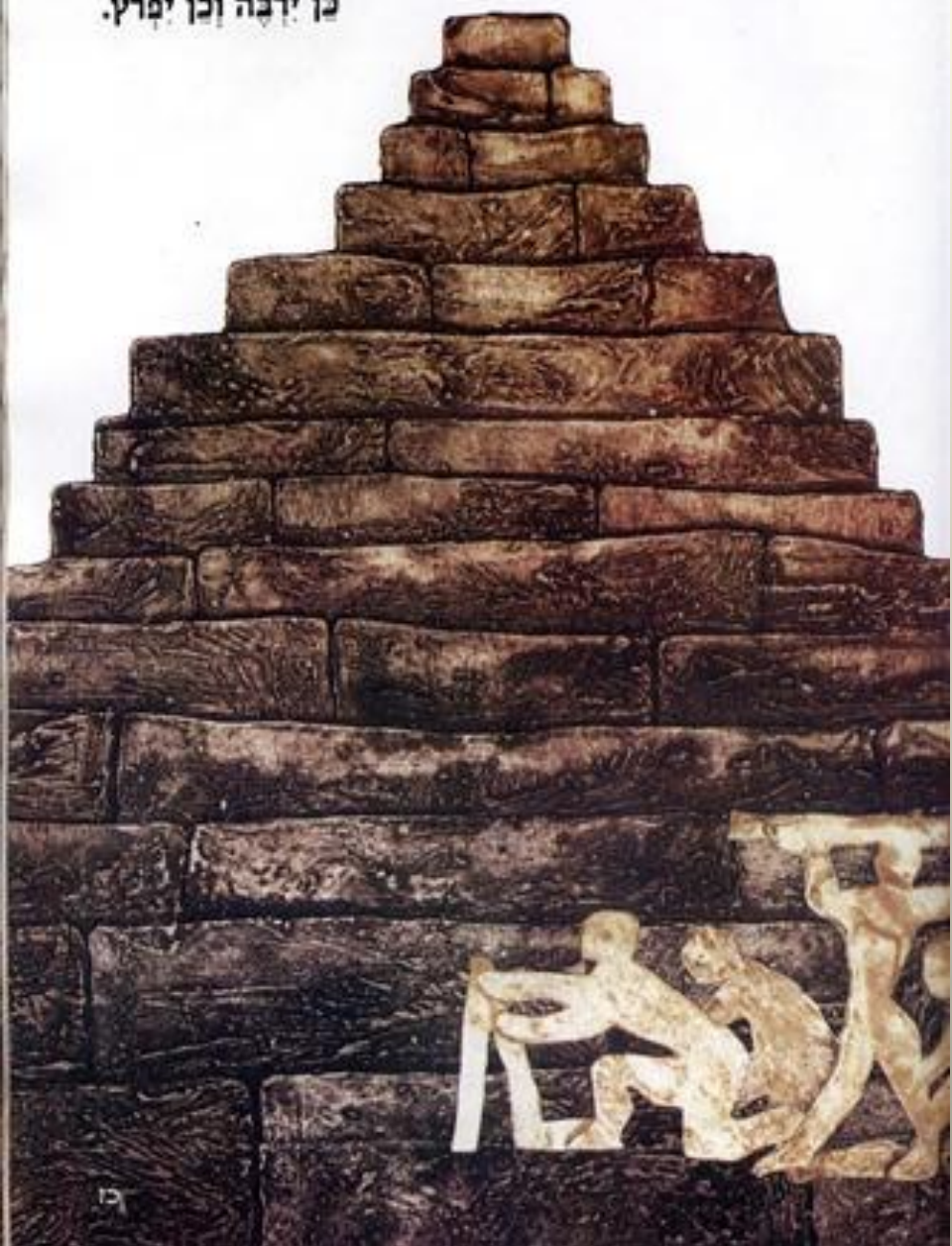
"יֵרֵד מִצְרַיִם", מִשְׁמַע שִׁלָּא
 הִיִּתְהָ וְאֵת יֵרֵדָה מֵאֶרֶץ כְּנָעַן
 לְאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִבָּד, אִילָא אִפִּי
 יֵרֵדָה בְּרוּחַ, שְׁהִשְׁחָקֶנָּה
 בְּחוּץ טִזְמַת מִצְרַיִם.

וַיֵּרֶד יַעֲקֹב מִצְרַיִם

וַיֹּאמְרוּ אֵל פְּרָעָה: לָגֹר בְּאֶרֶץ בָּאֵנוּ,
 כִּי כָבֵד הָרַעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.
 וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת אֶחָיו
 וַיִּתֵּן לָהֶם אֶחְזָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ
 וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֵאדָּ מְאֹד:
 וַתִּמְלֵא הָאֶרֶץ אוֹתָם.

וַיֹּאמֶר יְעֹזֵבֵד
בֶּן יִרְבֵּה וְכֵן יִפְרָץ.

בשעה שאמר פרעה
"הבה נתחכמה"
קיבץ פרעה את כל ישראל,
אמר להם:

"בבקשה מכס, עשו עמי
היום בטובה", - שונאמר

"ויעבדו מצרים את
בני ישראל בפרך" -

בפת רך: כיצדו

פרעה נטל סל ומגרפה, וכל
מי שהיה רואה פרעה נטל
סל ומגרפה ונטשה בלבנים,
היה עושה כמורה.

מיד הלכו ישראל בריחות
ועשו אוסנות עמו כל היום
לפי כוחם, לפי שהיו בעלי

כוח וגיבורים. כיוון שהחשיך
העמיד עליהם גנשים, אמר

להם: חשבו את הלבנים

מיד עמדו ומנו אותם.

אמר להם: כזה אתם

מסמדיים לי בכל יום ויום.

וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ חָדָשׁ עַל מִצְרַיִם,
וַיֹּאמֶר אֶל עַמּוֹ:

הִנֵּה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעַצוֹם מִמֶּנּוּ.

הִבֵּה נִתְחַכְמָה לּוֹ מִן יִרְבֵּה,

וְהִיָּה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה

וְנוֹסֶף גַּם הוּא עַל שׁוֹנְאֵינוּ

וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

וַיַּעֲבִידוּ

אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּפֶּרֶךְ,

וַיִּמְרֹדוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה

בַּחֹמֶר וּבִלְבָנִים וּבְכָל עֲבֹדָה בְּשָׂדֶה,

אֶת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָּהֶם

בַּפֶּרֶךְ.

והייתה לו חזית סמא ותחבולת בדידים ונפתח

וַיֵּצֵא פֶּרֶעָה לְכָל עַמּוֹ לֵאמֹר:
כָּל הַבֵּן הַיְּלֹד הַיְּאֹרֶה תְּשַׁלְּיכוּהוּ וְכָל הַבֵּת תַּחְיוּן.

וַיֵּצֵא פֶּרֶעָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַנָּשִׁים

בָּעָם וְאֶת־שִׁטְרֵיהֶן לֵאמֹר:

- לֹא תֹאסִימוּן לַחַת חֲבֵן לָעָם לִלְבָּן הַלְבָנִים כְּתָמוּל שְׁלֹשׁ, הֵם יִלְכוּ וְקִשְׁשׁוּ לָהֶם חֲבֵן. וְאֵת מִתְכַּנַּת הַלְבָנִים אֲשֶׁר הֵם עֹשִׂים תָּמוּל שְׁלֹשׁ תְּשִׂימוּ עֲלֵיהֶם לֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ, כִּי־נִרְפִים הֵם.
- תִּכְבַּד הָעֶבֶדָה עַל הָאֲנָשִׁים וַיַּעֲשׂוּ־כֵן. וַיִּפֶּץ הָעָם בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם, לִקְשֹׁשׁ קֶשׁ לַחֲבֵן.
- וְהַנָּשִׁים אָצִים לֵאמֹר: כָּלוּ מַעֲשֵׂיכֶם דְּבָרִיוֹם בַּיּוֹם כֹּאֲשֶׁר בֵּהִיּוֹת הַחֲבֵן.
- וַיָּבוּ שִׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־שָׂמוּ עֲלֵיהֶם נָשִׁי פֶּרֶעָה לֵאמֹר: מַדּוּעַ לֹא כָלִיתֶם תְּקַכֶּם לִלְבָּן כְּתָמוּל שְׁלֹשׁ, גַּם תָּמוּל גַּם הַיּוֹם.
- וַיָּבֹאוּ שִׁטְרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּצַּקוּ אֶל־פֶּרֶעָה לֵאמֹר: לָמָּה תַעֲשֶׂה כֵן לַעֲבָדֶיךָ, חֲבֵן אִין נָתַן לַעֲבָדֶיךָ וּלְבָנִים אֲמָרִים לָנוּ עֲשׂוּ, וְהִנֵּה עֲבָדֶיךָ מָכִים...

והיו ישראל מליץ את בניהם במצרים.

אמרו להם מצריים:

למה אתם מליץ בויכם,

שלאחר שעה את משליכם

אותם לחרוץ

אמרו להם: נימול אותם.

לאחר מכן - עשו בהם

כרצונכם.

והיו ישראל עושים משהת

לבניהם ולבנותיהם במצרים.

אמרו להם מצריים:

למה אתם עושים להם

משהת, ואחר שעה את

מוציאים אותם

ללחץ ולעינויים?

אמרו להם: את נעשת

משהת, ואחר־כך עשו

כרצונכם.

מה "יורא" יהיה רואה
בסבלותם ובזכות נאומם:
"חבל לי עליכם,
מי יתן מותי עליכם" –
שאין לה מלאכה קשה
ממלאכת הטיט.
והיה נותן כתפיו ומסייע
לכל אחד ואחד מהם.

וחיו ישראל מקוששים
את הקט במדבר.
וחיו רוססים אותו בחומר
הם, נשיהם ובניהם
ובנוחיהם.
והקט של המדבר
היה נקב עקביהם.
והיה הרם יוצא
ומתבוסס בחומר.
רחל, בת בתו של שושלת,
היתה הרה ללדת
ורמסה בחומר עם בעלה.
ויצא הולד מותך מניה
ונחשדב בתוך המלכ.
ועלתה צעקתה לפני כסא
הכבוד.
ידר סיכאל המלאך
ולקח את המלכ
בטיט שלו והעלה
לפני כסא הכבוד.
באותו הלילה נגלה
הקדוש ברוך הוא
והכה כל בכורי מצרים.
איתו לילה נגזר נגדיו על
מצרים.

ויהי בַּיָּמִים הָהֵם.

וַיִּגְדַּל מֹשֶׁה וַיֵּצֵא אֶל אָחִיו
וַיֵּרָא בְּסִבְלוֹתָם.

וַיֵּרָא אִישׁ מִצְרִי מִכָּה אִישׁ עִבְרִי מֵאָחִיו
וַיֵּמָן כֹּה וְכֹה וַיֵּרָא כִּי אֵין אִישׁ,
וַיֵּךְ אֶת הַמִּצְרִי וַיִּטְמְנֵהוּ בַּחֹל.

וַיֵּצֵא בַּיּוֹם הַשְּׁנִי

וְהָיָה שְׁנֵי־אֲנָשִׁים עֹבְרִים נָצִים.
וַיֹּאמֶר לְרִשְׁעוֹ:
לָמָּה תִּכָּה רֵעִי?
וַיֹּאמֶר: מִי שָׁמַךְ לְאִישׁ שָׂר וְשׁוֹפֵט עֲלֵינוּ.

הִלְהַרְגֵנִי אַתָּה אֹמֵר,
כַּאֲשֶׁר הִרְגֵת אֶת הַמִּצְרִי?

וַיֵּירָא מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר:

אָכֵן, נֹדַע הַדָּבָר.
וַיִּשְׁמַע פְּרַעֲה אֶת הַדָּבָר הַזֶּה,
וַיִּבְקֶשׁ לַהֲרֹג אֶת מֹשֶׁה.
וַיִּבְרַח מֹשֶׁה מִפְּנֵי פְרַעֲה
וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ מִדְיָן.

יורא איש מביד יורא יורא מביד

כשחיה משה רבנו
רועה צאנו של יתרו במדבר,
ברח ממנו נדיה,
ורץ אחרינו עד שהגיע לחסות.
והסמנה לו בריכה של מים,
ועמד הנדי לסתות.
כיוון שהגיע משה אצלו
אמר:
אני לא הייתי יודע שרץ
היית ממני הצמא, עיף אתה.
הרכיבו על כתפי, וזיה מהלך.
אמר הקדוש ברוך הוא:
יש לך דומים
לחונן צאנו של כשר ודם,
כך, הייך, אותה וזיה
צאנו ישראל.

ויקרא הנה הקטן בוער באש
והסנה אינו אוכל.
ולמה הראת לו
הקדוש ברוך הוא למשה
בענין הזה?
לפי שהיה מחשב בלבו
ואמר:
שם יחיו המצרים
מכלים את ישראל.
לפיכך הראתו
הקדוש ברוך הוא אש בוערת
האש אוכל. אמר לו:
כשם שהסנה בוער באש
והאש אוכל,
כך המצריים
אונס יבולים לבלות
את ישראל.

וּמִשָּׁה הָיָה רוֹעֵה אֶת צֹאן יִתְרוֹ
וַיִּגְהַג אֶת הַצֹּאן אַחֵר הַמִּדְבָּר:
וַיָּבֹא אֶל הָרֹהַטִּים, חֲרֻבָּה.
וַיֵּרָא מֵלֶאךֶם יְהוָה אֵלָיו
בְּלֶבֶת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה,
וַיֵּרָא, וְהָנָה

הַסֵּנֶה
בּוֹעֵר בְּאֵשׁ
וְהַסֵּנֶה
אֵינֶנּוּ אֹכֵל.

וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים
מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֹּאמֶר:
רֹאה רְאִיתִי אֶת עֲנִי עַמִּי
אֲשֶׁר בְּמִצְרַיִם;
וְאֵת צַעֲקָתָם שָׁמַעְתִּי מִמֶּנִּי נִגְשִׁי;
כִּי יָדַעְתִּי אֶת מַכְאוֹבָיו.
וְעַתָּה לֵךְ וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל פַּרְעֹה –
וְהוֹצֵא אֶת עַמִּי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם.

וַיָּבֹאוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרָעָה: **שַׁלַּח־אֶת עַמִּי** וַיַּכְבֵּד פְּרָעָה אֶת לְבֹו וְלֹא שָׁלַח אֶת הָעָם.

אלו עשר מכות
 שהביא
 הקדוש־ברוך־הוא
 על המצרים
 במצרים:

בטוהו טבעולם, כשד ודם
 שזוהא מבקש להביא רעה
 על שונאיו,
 פתאום מביא עליו,
 והקדוש־ברוך־הוא היה
 מתור
 בו בפרעה הרשע
 על כל מכה ומכה, –
 שהוא מורה לרשעים דרך
 לעשות וטובות.

עשר המכות:
 "והניש להטיף מן הכוס
 טימותיין בספירת המכות,
 לרמז בזה כי אין שמחתנו
 שמחה שלמה עליך,
 שבגללנו נעוש עם שלם,
 אף־על־פי שהשונא היה ראוי
 לאותה מפלה, אין היא
 נורמת לנו שמחה אמיתית."
 ובאילו בכל מכה נסבה נקרא מכות
 מכות השפלה ופלה

ויקחו להם איש שה
לבית אבות, שה לבית.
ואכלו את הבשר בלילה הזה
צלי אש ומצות
על מרורים יאכלוהו.

מסכת מנחות

בשכיל שלושה דברים
נאמרו: ישראל ממצרים;
שלא יגיע שמונתם,
שלא יגיע את לשונם,
שלא יאמרו לשון הרע.

וַיִּקָּם פָּרְעָה לִילָה
הוּא וְכָל עַבְדָּיו וְכָל מִצְרַיִם
וַתְּהִי צַעֲקָה גְדוֹלָה בְּמִצְרַיִם.
וַיִּקְרָא לַמֶּשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לִילָה,
וַיֹּאמְרוּ: קוּמוּ צְאוּ מִתּוֹךְ עַמִּי
גַם אַתֶּם גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל מֹשֶׁה:
לֵךְ וְאִסַּפְתָּ אֶת זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם:
פָּקֵד פִּקְדוֹתַי אִתְּכֶם
וְאֵת הַעֲשׂוּי לָכֶם בְּמִצְרַיִם.
וְהוֹצֵאתִי אִתְּכֶם
מִתַּחַת סְבִלּוֹת מִצְרַיִם.
וְהִצַּלְתִּי אִתְּכֶם מֵעֲבֹדֹתָם.
וְנָאֵלְתִי אִתְּכֶם בְּזֹרֹעַ גְּטוּיָה
וּבִשְׁפָטִים גְּדוּלִים
וְלָקַחְתִּי אִתְּכֶם לִי לְעָם.
וְהִבֵּאתִי אִתְּכֶם אֶל הָאָרֶץ
וְנָתַתִּי אוֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה.

ארבע לשונות נאמרו
והנבואה והעלוי
ונאמרו ולקחתי
וכנזרן וקחתי חכמים
ארבע כוסות בלילה
ואת נביאי לשון
החכמים כתבתי
והנבואה והעלוי
ואת נביאי חכמים

🎵 **היום אתם יוצאים** (שיר)

וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִרַעְמֶסֶס סִכְתָּה
כַּשְׁמֵאוֹת אֶלֶף רִגְלִי,
הַגְּבֵרִים לְבַד מִטָּף.
וְצֹאֵן וּבָקָה, מִקְנֵה כְּבֹד מֵאֹד.

וְכָכָה תֹאכְלוּ אֹתוֹ:
מִתְנִיכֵם חֲגוּרִים
וְעֲלִיכֵם בְּרִגְלֵיכֶם
וּמִקְלַכֶּם בְּיָדְכֶם
וְאָכַלְתֶּם אוֹתוֹ בַּחֲמוּזִין.

לְהַיּוֹם אַתֶּם יּוֹצְאִים (מִצֵּי־)

לְהַיּוֹם אַתֶּם יּוֹצְאִים (מִצֵּי־)

וַיֵּשֶׂא הָעַם אֶת בִּצְקוֹ טָרִם יַחֲמֹץ.
מִשְׁאֲרוֹתֶם צָרוּרוֹת בְּשִׁמְלוֹתֶם
עַל שִׁכְמְכֶם.
וַיֹּאמְרוּ אֶת הַבֶּצֶק אֲשֶׁר הוּצִיאוּ מִמִּצְרַיִם
עוֹגוֹת מִצּוֹת, כִּי לֹא חֲמֹץ,
כִּי גִרְשׁוֹ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהֵמָה.
וְגַם צָדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם.
לְהַיּוֹם אַתֶּם יּוֹצְאִים (מִצֵּי־)

תְּשִׁיבָה לְהַיּוֹם אַתֶּם יּוֹצְאִים (מִצֵּי־)

למה היו ישראל דומים
באותה שעה?
ליונה שברחה מסני הכן
ובכנסה בנקיק הסלע;
והיה נחש מושך בה,
אם היכנס למים
חרי הנחש
ואם תצא לחוץ –
חרי הנץ.
כן היו ישראל דומים
באותה שעה:
הים סוגר ושומא רודף.

וישאו את עיניו

וַיִּגְדַּל לַמֶּלֶךְ מִצְרַיִם כִּי בָרַח הָעָם,
וַיִּהְיֶה לִבָּב פְּרַעְיָה וְעַבְדֵּי יְיָ אֱלֹהֵם
וַיֹּאמְרוּ: מָה זֹאת עֲשִׂינוּ
כִּי שָׁלַחְנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִעֲבָדֵינוּ?
וַיֹּאסֶר אֶת רֶכְבּוֹ וְאֶת עֲמֹוֹ לָקַח עִמּוֹ:
וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם אַחֲרֵיהֶם
וַיִּשְׁיֲגוּ אוֹתָם חֹזִים עַל הַיָּם.

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה
וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה,
וַיְהִי בַעֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה
יָצְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם:

יָזְכוּר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה
אֲשֶׁר יָצְאתֶם מִמִּצְרַיִם, מִבֵּית עֲבָדִים.

אמר הקדוש ברוך הוא
למשה:
בני נחמדים בצרה:
היום סוגר ושנא רודף
ואתה עומד ומרבה בחמילה:
"דבר אל בני ישראל ויסעו"

וַיִּשְׂאוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת עֵינֵיהֶם,
וְהִנֵּה מִצְרִים נוֹסֵעַ אַחֲרֵיהֶם.

וַיִּירָאוּ מֵאֵד

וַיִּצַּעְקוּ אֶל יְהוָה.

וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה:

הַמִּבְלִי אֵין קְבָרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ

לְמוֹת בַּמִּדְבָּר?

מָה זֹאת עָשִׂיתָ לָנוּ

לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם?

הֲלֹא זֶה הַדָּבָר,

אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְּמִצְרַיִם,

לֵאמֹר:

חָדַל מִמֶּנּוּ וְנַעֲבֹדָה אֶת מִצְרַיִם;

כִּי טוֹב לָנוּ עַבֵּד אֶת מִצְרַיִם

מִמּוֹתֵינוּ בַּמִּדְבָּר.

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם:

אֵל תִּירָאוּ:

כִּי אֲשֶׁר רָאִיתֶם אֶת מִצְרַיִם הַיּוֹם

לֹא תוֹסִיפוּ לְרֹאוֹתָם עוֹד עַד עוֹלָם.

וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַיָּם – וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם.
וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיָּבֵשָׁה
וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׁמָאלָם.
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רָמָה.

ארבע כיתות נעשו ישראל על הים; אחת אומרת ליטול אל הים;
ואחת אומרת לשוב למצרים;
ואחת אומרת לעשות מלחמה כנגדם; ואחת אומרת נצוהו כנגדם.

תניא

רבי מאיר אומר:
בשעה שישראל היו עומדים
על שפת הים
היו שבטים מנצחים זה עם זה.
זה אומר: אני יורד תחלה לים,
זה אומר: אני יורד תחלה לים.

קפץ שכטו של בנימין יורד לים תחלה.
והיו שרי יהודה רונמים אותם.
אמר לו רבי יהודה: לא כך היה המעשה.
אלא זה אומר:
אין אני יורד תחלה לים,
זה אומר: אין אני יורד תחלה לים.
קפץ נחשון בן עמינדב יורד לים תחלה.

אז ישיר משה

ובני ישראל
את השירה הזאת

אֶשִׁירָה ליהוה כי גָּאָה גָּאָה.
סוס ורוכבו רָמָה בָּיָם.
עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה
וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.

אמר אוֹיֵב:
אֲרֹדָּה, אֲשִׁיג,
אֲחַלֵּק שָׁלָל.
נִשְׁמַת בְּרוּחִי –
כִּסְמוּ יָם;
צָלְלוּ כְּעוֹפֹת
בַּמַּיִם אֲדִירִים.

ותקח מרים הנביאה

את התף בידה
ותצאן כל הנשים אחריה
בתפים ובמחולות.

בשעה שביקש
הקדוש ברוך הוא
להטביע את מצרים
עמד עמא, שר של מצרים,
ונשתטט לפני
הקדוש ברוך הוא
ואמר לפניו:
רבותו של עולם,
במידות הרחמים בראת
עולמך,
למה אתה רוצה להטביע
את בני?
מיד כינס הקדוש ברוך הוא
כל ממליא של מעלה
ואמר להם:
הוּא דָּיִם בֵּינִי וּבֵין עַמִּי
שר של מצרים.
התחילו שרי האמות
מלמדים סגורייא על מצרים.
כיוון שראה מיכאל כך,
דמו לגבריאל
וטס למצרים טיפה אחת
ושמט לביתה
והיטות אחד עמה
ששיקעוהו בבנין.
ובא ועמד לפני
הקדוש ברוך הוא ואמר:
רבותו של עולם,
כך שיעבדו את בניך.
מיד יסב עליהם
הקדוש ברוך הוא
במידת יחיד וטיבעם בים.

אותה שעה

בקשו
מלאכי השרת
לומר שירה
לפני הקדוש ברוך הוא.
אמר להם הקדוש ברוך הוא:
אֶמְעִשָּׂה יְדֵי טוֹבְעִים בָּיָם –
וְאַתֶּם אוֹמְרִים שִׁירָה לִפְנֵי?

בַּצֵּאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם

בית יַעֲקֹב מַעֵם לַעֲזָה.
הִיְתָה יְהוּדָה לְקֹדֶשׁוֹ,
יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלֹּתָיו.

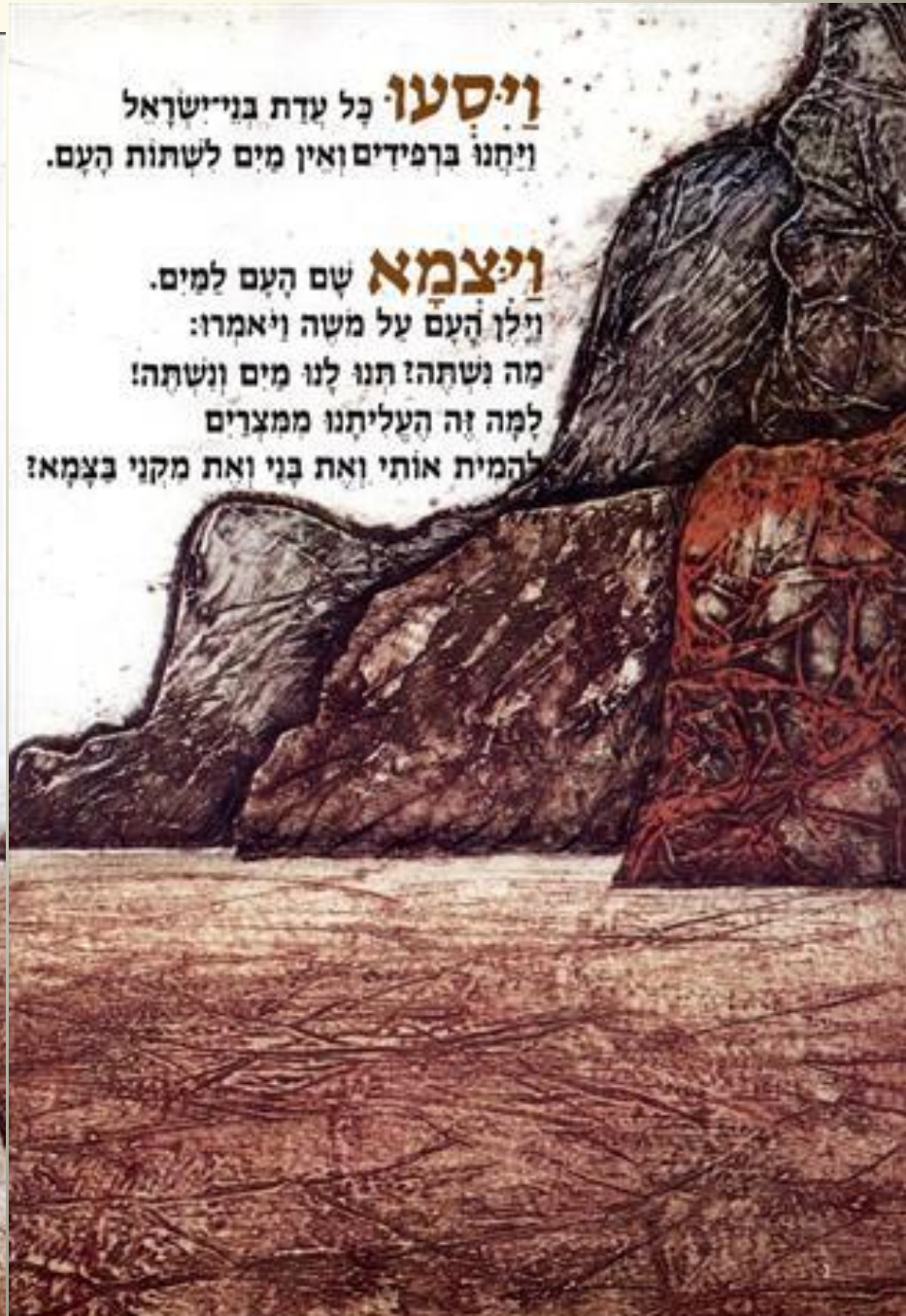
הַיָּם רָאָה וַיִּגֹּס,
הַיַּרְדֵּן יָסַב לְאַחֲרָיו.
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאֵילִים,
גִּבְעוֹת כְּבִנֵּי צֹאן.

כּוֹס שֵׁנִיָּה
יְצִיאַת מִצְרַיִם

מָה לָּךְ, הַיָּם, כִּי תִנּוֹס,
הַיַּרְדֵּן, תִּסָּב לְאַחֲרָיו.
הַהָרִים, תִּרְקְדוּ כְּאֵילִים,
גִּבְעוֹת כְּבִנֵּי צֹאן?

מִלִּפְנֵי אֲדוֹן חוֹלֵי אֶרֶץ,
מִלִּפְנֵי אֱלֹהֵי יַעֲקֹב.
הַהִפְכִי הַצּוּר אֲנִים מַיִם,
חֲלֹמִישׁ לִמְעִינוּ מַיִם.

ויסעו כל עדת בני ישראל
ויחנו ברפידים ואין מים לשתות העם.

ויצמא שם העם למים.
וילן העם על משה ויאמרו:
מה נשתה? תנו לנו מים ונשתה!
למה זה העליתנו ממצרים
להמית אותי ואת בני ואת מקני בצמא?

ויצמא שם העם למים.

וַיִּלֶן הָעָם עַל מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ:

מה נשתה? תנו לנו מים ונשתה!

למה זה העליתנו ממצרים

לְהַמִּית אוֹתִי וְאֶת בְּנֵי וְאֶת מְקוֹנֵי בְצִמָּה?

וַיִּקְהִילוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת הַקָּהָל
אֶל פְּנֵי הַסֵּלַע.

וַיֵּרָם מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ

וַיִּדְ אֶת הַסֵּלַע בְּמַטְהוֹ פַּעֲמִים

וַיֵּצְאוּ מִן הַמִּדְבָּר.

וַיִּבְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ:

מִי יֵאָכֵלנוּ בֶּשֶׂר?

זכרנו את הדגה

אשר נאכל במצרים חנם;

את הקשואים ואת האבטחים

ואת החציר ואת הבצלים

ואת השומים,

ועתה נפשונו יבשה.

המטה הכח על צור.
במטה הכח על סלע.
במטה הכח על סלע.
ויצאו ממנו מים.
הפלא והפלא, אמן סלה.

ומשה הביא נדי
וויקרה דבש מסלע,
ויהי קולו כמעיין
וך וצלול כמים.
הפלא ופלא, אמן סילת.

וַיָּבֹאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַדְבַּר פָּאֶרָן
 וַיֵּשְׁבוּ בְּקִדְשׁ. וַיֹּאמְרוּ אֶל מֹשֶׁה:
 וּשְׁלַח אֲנָשִׁים לִפְנֵינוּ וַיַּחְפְּרוּ לָנוּ
 אֶת הָאָרֶץ.
 וַיִּשְׁלַח אוֹתָם מֹשֶׁה לַתּוֹר
 אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן.
 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם:
 עֲלוּ זֶה בְּנֹגֵב וְעֲלִיתֶם אֶת הָהָר -
 וּרְאִיתֶם אֶת הָאָרֶץ מֵהָיָא,
 וְאֵת הָעָם הַיּוֹשֵׁב עָלֶיהָ,
 הַחֹזֶק הוּא, הָרֶפָּה, הַמַּעֲט הוּא אִם רַב.

וַיָּשׁוּבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ

מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם.
 וַיִּסְפְּרוּ לוֹ וַיֹּאמְרוּ:
 בָּאנוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ -
 וְגַם זָבַת חֶלֶב וְדִבֶּשׁ הִיא זֶה פְּרִיָּה.
 אָפֶס, כִּי עַז הָעָם, הַיּוֹשֵׁב בָּאָרֶץ.
 וַיּוֹצִיאוּ דַבַּת הָאָרֶץ, אֲשֶׁר תָּרוּ אוֹתָהּ, לֵאמֹר:
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ לַתּוֹר אוֹתָהּ -
 אָרֶץ אוֹכֵלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִיא.

וַיֵּהָם כָּלֹב

אֶת הָעָם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר:
 עֲלֵה נַעֲלֶה
 וְיִרְשָׁנוּ אוֹתָהּ
 כִּי יָכוֹל נוֹכַח לָהּ.

קומו תועי מדבר

סנדל עשוי עור חום, עם חבלים לבנים.

צאו מתוך השממה:
עוד הדרך רב, עוד רבה המלחמה.

רב לכם לנוע, לנווד בערבה –
ולפניכם פרושה דרך גדולה, רחבה.

רק ארבעים שנה נתע בין ההרים –
ובחול טמנו ששים רבוא פגרים.

אל־נא יעצרונו פגרי הנחשלים,
שב־עבדותם מתו – נפסח על החללים!

ירקבו בקלונם סרוחים על צורתם,
שב־כתפם נשאו ממצרים אותם.

ימתק למו חלומם, חלום רב בצלים, שומים,
דוידים מלאי בשר רבים ועצומים.

עוד היום או מחר יחלק רוח קדים
עם העיט גופת אחרון העבדים.

קומו, איפא, נדים! עזבו את השממה!
אך אל יעל קולכם, דרכו עז בדממה!

פן צעדכם ירגיז מדבר ונודדמיו –
איש ואיש בלבבו ישמע הד פעמיו!

איש בלבבו ישמע קול אלה דובר:
לך! היום אל ארץ חדשה אתה עובר!

לא! לא לחם קלוקל, שלו ודגן שמים –
לחם עצב תאכל, פרי עמל ידים!

לא! לא אהל תהו ועליות שחקים –
בית אחר תבנה, אהל אחר תקים!

כי מלבד המדבר תחת השמים,
עוד לאלה עולם גדול רחב ידים.

ומלבד ילל הישימון, דמי הציה –
תרגש תחת שמשו ארץ יפה־פיה.

כוס שלישית
קבוץ גליות

בְּכָל דּוֹר וָדוֹר חַיֵּב אָדָם לִרְאוּתָתָה עֲצָמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם

צילום: מיליטרי, מוזיאון תל אביב

וְהָיָא שְׁעֵמֶדָה

לְאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שֶׁלֹּא
אֶחָד בְּלִבָּד
עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ. אֲלֵא
שְׁבֹכֵל דּוֹר וָדוֹר
עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְצִילֵנוּ מִיָּדָם.

10

פֶּסַח

עִם שׁוֹמֵר

בְּמִשְׁךְ אֲלֹפֵי שָׁנִים אֶת יוֹם
צֵאתוֹ מִבֵּית עֲבָדִים.

וְדֶרֶךְ כָּל מַחֲלוֹת הַשְּׁעָבּוּד,
הָאִינְקוּיִזִּיצְיָה, הַשְּׁמֵד וְהַפְּרָעוֹת,
נוֹשֶׁאת הָאִמָּה בְּלִבָּהּ
אֶת הַגְּעֻגּוּעִים לַחֲפֹשׁ
בְּזִכְרוֹן עֵתִיק

אֲשֶׁר כָּלוּ מִפְּנֵה לִקְרַאת הָעֵתִיד.
מֵאֲבוֹת אֶל בָּנִים, דֶּרֶךְ כָּל הַדּוֹרוֹת,
נִמְסַר דְּבַר יִצְיָאתָם מִצְרַיִם כְּזִכְרוֹן אִישִׁי
אֲשֶׁר אֵינָנו מַחְוִיר וְאֵינָנו דֹּהָה.
אִיזָה יִצֹר חֲרוֹת עֵמֶק טְבוּעַ בְּלִבָּהּ עִם,
שִׁיכּוֹל הִיָּה בְּאֲבִיב יָמָיו לִיצֹר
יִצְיָהּ כְּזֹאת וּלְמַסֵּר אוֹתָהּ מִדּוֹר לְדוֹר.

11

א ציון הלא תשאלני

לשלוש אסיריך,
דורשי שלומך והם יתר עדריך.
מים ומזרח ומצפון ותימן שלום
רחוק וקרוב שאי מכל עבריך.

אשרי מחכה ויגיע ויראה עלות
אורך ויבקעו עליו שחריך,
לראות בטובת בחיריך
ולעלו בשמחתך
בשובך אלי קדמת נעוריך.

שאי

סביב עיניך וראי:
כלם נקבצו באו לך.
בניך מרחוק יבואו,
ובנותיך על צד תאמנה.
אז תראי ונהרת
ופחד ורחב לבבך.
מי אלה כעב תעופינה,
וכיונים אל ארבותיהם?
להביא בניך מרחוק.
ופתחו שעריך תמיד
יומם ולילה לא יסגרו.

א קרב מורינו מבין הגוים

הנה ימים באים

ונגש חרש בקוצר
ודורך ענבים במושך הזרע;
והטיפו ההרים עסיס
וכל הגבעות תתמוגגנה;
ושבתי את שבות עמי ישראל
ובנו ערים נשמות וישבו,
ונטעו כרמים ושתו את יינם
ונטעו גנות ואכלו את פריהם;
ונטעתים על אדמתם
ולא ינתשו עוד מעל אדמתם.

שיר המעלות

בשוב יהוה את שיבת ציון
היינו כחולמים.
אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה.
אז יאמרו בגוים:
הגדיל יהוה לעשות עם אלה,
הגדיל יהוה לעשות עמנו,
היינו שמחים.
שובה יהוה את שבותנו
כאפיקים בנגב.
הזורעים בדמעה ברנה יקצרו.
הלוח ילך ובכה נושא מושך הזרע,
בוא יבוא ברנה נושא אלמותיו.

חלוצים תעברו לפני אחיכם בני ישראל

"ויתן לנו את הארץ הזאת" –
בשכר בדאנו אל המקום הזה
נתן לנו את הארץ הזאת.

כי יהוה אלהיך מביאך אל אֶרֶץ טוֹבָה

אֶרֶץ נחלי־מים
עינות ונהומות יוצאים בבקעה ובהר,
אֶרֶץ חטה ושעורה
וגפן ותאנה ורמון,
אֶרֶץ זית שמן ודבש.

פדיון האמיקומן

כוס רביעית ברכת הארץ

אֶרֶץ אשר לא במסכנות
תאכל בה לחם,
לא תחסר כל בה.
אֶרֶץ אשר אבניה ברזל
ומהרריה תחצב נחשת
ואכלת ושבעת וברכת על

הָאֶרֶץ הַטּוֹבָה

זה היום קוינו לו, קמה מדינת ישראל

שירים לאחר הסעדה

אֵלֵיהּוּ הַנְּבִיא

אֵלֵיהּוּ הַתְּשׁוּבָה,
אֵלֵיהּוּ הַגְּלַעַדִּי,
בַּמַּהֲרָה יָבֹא אֵלֵינוּ
עִם מְשִׁיחַ בֶּן דָּוִד!

קֶרֶב יוֹם אֲשֶׁר הוּא לֹא יוֹם וְלֹא

לִילָה

רֵם הוֹדַע כִּי לָךְ הַיּוֹם אִף לָךְ

הַלִּילָה

שׁוֹמְרִים הַפְּקֵד לַעֲדִירָךְ כָּל הַיּוֹם וְכָל

הַלִּילָה

תֹּאִיר כְּאוֹר יוֹם חֲשֵׁכֶת

לִילָה

אֲדִיר בַּמְּלוּכָה

בַּחֹר כְּהִלְכָּה, גְּדוּדֵינוּ יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ יֵהוּהּ הַמַּמְלָכָה –

כִּי לוֹ נֶאֱמָה, כִּי לוֹ יֵאָה

דָּגוּל בַּמְּלוּכָה, הַדּוֹר כְּהִלְכָּה, וְתִיקֵינוּ
יֹאמְרוּ לוֹ:

לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ יֵהוּהּ הַמַּמְלָכָה –

כִּי לוֹ נֶאֱמָה, כִּי לוֹ יֵאָה

זְכָאִי בַּמְּלוּכָה, חֲסִין כְּהִלְכָּה, טַפְסְרֵינוּ
יֹאמְרוּ לוֹ:

לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ יֵהוּהּ הַמַּמְלָכָה –

כִּי לוֹ נֶאֱמָה, כִּי לוֹ יֵאָה

יְחִיד בַּמְּלוּכָה, כְּבִיר כְּהִלְכָּה, לְמוֹדֵינוּ
יֹאמְרוּ לוֹ:

לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לְךָ, לֵךְ אִף לְךָ,
לֵךְ יֵהוּהּ הַמַּמְלָכָה –

כִּי לוֹ נֶאֱמָה, כִּי לוֹ יֵאָה

דִּי, דִּינֵנוּ

הַשִּׁיבֵנוּ אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה

וְאַתָּה הַשּׁוֹחֵט
וְשַׁחֵט לַתּוֹרָא.
וְאַתָּה
מִלֹּאד־הַמּוֹת
וְשַׁחֵט לַשּׁוֹחֵט.

וְאַתָּה תּוֹרָא
וְשַׁתָּה לַמִּיָּא.

וְאַתָּה מִיָּא
וְכַבֵּה לַנוֹרָא.

וְאַתָּה נוֹרָא
וְשׂוֹרף לַחוּטְרָא.

וְאַתָּה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
וְשַׁחֵט לַמִּלֹּאד־הַמּוֹת
דְּשַׁחֵט לַשּׁוֹחֵט, דְּשַׁחֵט לַתּוֹרָא,
דְּשַׁתָּה לַמִּיָּא, דְּכַבֵּה לַנוֹרָא,
דְּשׂוֹרף לַחוּטְרָא, דְּהַקֵּה לַכִּלְבָּא,
דְּנִשּׂוֹף לַשְּׁנָרָא, דְּאֵכַל לַגְּדִיָּא,
דְּזַבִּין אָבָא בְּתָרֵי זַוְיָ.

חַד גְּדִיָּא חַד גְּדִיָּא

חַד גְּדִיָּא חַד גְּדִיָּא

וְאַתָּה חוּטְרָא
וְהַקֵּה לַכִּלְבָּא.

וְאַתָּה כִּלְבָּא
וְנִשּׂוֹף לַשְּׁנָרָא.

וְאַתָּה שְׁנָרָא
וְאֵכַל לַגְּדִיָּא.

חַד גְּדִיָּא
דְּזַבִּין אָבָא
בְּתָרֵי זַוְיָ

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.
שְׁנֵי לִוְחֹת הַבְּרִית.
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת.
אַרְבַּע אֲמָהוֹת.
חֲמִשָּׁה חֲמָשֵׁי תוֹרָה.

שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה.
שִׁבְעָה יָמֵי שַׁבָּתָא.
שְׁמוֹנֶה יָמֵי מִילָה.
תְּשֻׁעָה יָרַח לִידָה.
עֶשְׂרֵה דְבָרִיא.
אַחַד־עֶשֶׂר כּוֹכְבֵיא.
שְׁנַיִם־עֶשֶׂר שְׁבֻטֵיא.
שְׁלֹשָׁה־עֶשֶׂר מְדִיא.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ
אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

חֶסֶל

סְדוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ
כָּכָל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.
כַּאֲשֶׁר זָכִינוּ לְסִדּוּר אוֹתוֹ בְּכִנּוּרָתוֹ,
בֶּן זִמְרָה לַעֲשׂוֹתוֹ.
זֶה שׁוֹכֵן מַעֲוֵנָה,
קוֹמֵם קֹהֵל עֲדַת מִי מִנֶּה.
קָרֵב נֹהֵל וְטָעִי כִנֶּה,
פְּדוּיִים לְצִיּוֹן בְּרִנֶּה.

בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה.

